

Litteratur.

Rationel Kvægavl.

Rationel Kvægavl. Vejledning for Skoleelever og Praktikere af *N. Dyrbye, Th. Glad, K. Møller og Kr. Pedersen*. 432 Sider, Pris 7 Kr. I Kommission hos Konrad Jørgensens Bogtrykkeri i Kolding.

I Forordet til Rationel Kvægavl nævnes, at Tanken om at udarbejde en Bog om Kvægavl og Kvægbrug som den foreliggende ikke er af helt ny Dato. Skade kun, at Forholdene formede sig saaledes, at det ikke tidligere har været Forfatterne muligt at realisere denne Plan; thi efter at have stiftet nærmere Bekendtskab med Bogens mange Afsnit melder Ønsket sig om, at dette Væld af værdifulde Oplysninger tidligere var blevet samlet som her i en let tilgængelig Form til lige Gavn for Skoleelever og Praktikere. Den foreliggende Udgaves Opbygning og Udarbejdelse iøvrigt byder en ret solid Garanti for, at den vil vinde betydelig Udbredelse i begge de nævnte Lejre.

Et kort Afsnit om Kvægbrugets Udvikling og økonomiske Betydning indleder Rationel Kvægavl. I denne Oversigt, saavel som i de følgende, forefindes en Række enkle Tabeller, der paa udmærket Vis supplerer Teksten.

I det følgende Afsnit om Kvægbedømmelse synes Tyngdepunktet saa afgjort placeret i en Beskrivelse af Malketegnene, og maaske bl. a. derfor forekommer Udredningen af Kvæggets enkelte Bygningstræk noget afvigende.

Fortrinligt er Afsnittet om Kvægholdets økonomiske Faktorer. Her gives en relativ kort Omtale af Prisleje, Fedtprocent, Kødproduktion, Køernes Størrelse m. m., der fremtræder som en nøgtern Vurdering af disse ofte hidsigt debatterede Spørgsmaal.

Under Kvægavlens Maal og Midler i et følgende Afsnit har Arvelighedslæren ret naturligt faaet en mere indgaaende Omtale end Fællesforetagender til Avlens Fremme (Kontrolforenin-

ger, Dyrskuer, Stambogsføring m. m.). Mange Problemer er søgt belyst under Arv og Avl, og i hvert enkelt Tilfælde er Udredningen kort og klar.

Efter et Rids af Kvægets Oprindelse og Afstamning samt Kvægavl i Udlandet følger et ret fyldigt Afsnit om Kvægracer i Danmark, hvor der indledes med Sortbroget Jydsk Malkerace.

Dette Kvægslags Historie redegøres der ret udførligt for; men ellers er Omtalen af meget refererende Natur med Hovedvægten lagt paa Uddrag af de offentliggjorte Afkomsundersøgelser, og kun undtagelsesvis anføres, hvilket Eksteriør Handyret har evnet at give i Arv til Afkommet. Omtalen af S. J. M. afsluttes med en Konstatation af, at der endnu mangler et klart defineret Maal. — Skal der lægges størst Vægt paa Kødtype eller paa Malketype? En Vurdering af de senere Aars Udstillinger af denne Race synes dog med ret stor Sikkerhed at have udpeget Retningslinien, man vil følge, nemlig at Racen skal svare til Betegnelsen *Sortbroget Jydsk Malkerace*.

Forfatterne gaar endvidere ind for den Opfattelse, at man burde søge indkrydset i Racen nogle af Hollandsk Kvægs gode Egenskaber.

Noget grundigere udarbejdet, men iøvrigt af omtrent samme Tilsnit, er Omtalen af Rød Dansk Malkerace. Kristoffertyrenes Stamtræ eller en tilsvarende Oversigt er udeladt, hvilket adskillige, der ønsker at se Udviklingen i Sammenhæng, sikkert vil beklage.

Iøjnefaldende under Omtalen af Racens mest kendte Handyret er den ret stærke Tendens til kortest gørligt at beskrive Eksteriørværdien, for dernæst at koncentrere Udredningen af disses Indflydelse i Avlen til en Beskrivelse af, hvilke Ydelsesanlæg de nedarvede. I enkelte Tilfælde strejfer de anførte Betragtninger formentlig det polemiske.

Omtalen af Korthorn og Jerseykvæget i Danmark er ret kortfattet, og for førstnævnte Races Vedkommende er det især blevet en Angivelse af Opdræternavne, samt hvilke Tyre, der har baaret Avlen frem.

Helt udmærket er Afsnittet om Landbrugegets Bygninger, hvor der indledningsvis konstateres, at „Landbrugsbyggeriet i Dan-